

Pensjonsbomben i kommunene

Foredrag på fagkonferanse i FTK

4.6.2014

Bjørn Brox

Agenda Kaupang AS

Pensjonsbomben:

- Pensjonsordningen er for dyr
- Kommunene blir utkonkurrert av private
- Ideelle organisasjoner må gi opp
- Valgmuligheter:
 - slutte å produsere tjenester eller
 - Endre pensjonsordningen
 - (Eller endre spillereglene)

Tema

- Kostnadene
- De forretningsmessige konsekvensene
- Ikke detaljer om pensjonsordningene!

Offentlig/kommunal pensjonsordning

- Ytelsesordning
- Pensjon 66% av sluttlønn opp til 12G/ 1 million kroner.
- Del av hovedtariffavtalen
- Samordnet med folketrygden
- Pluss uførepensjon og etterlattepensjon
- Pensjonene reguleres, også etter pensjonering
- Overføringsavtale mellom off. arbeidsgivere

Private pensjonsordninger

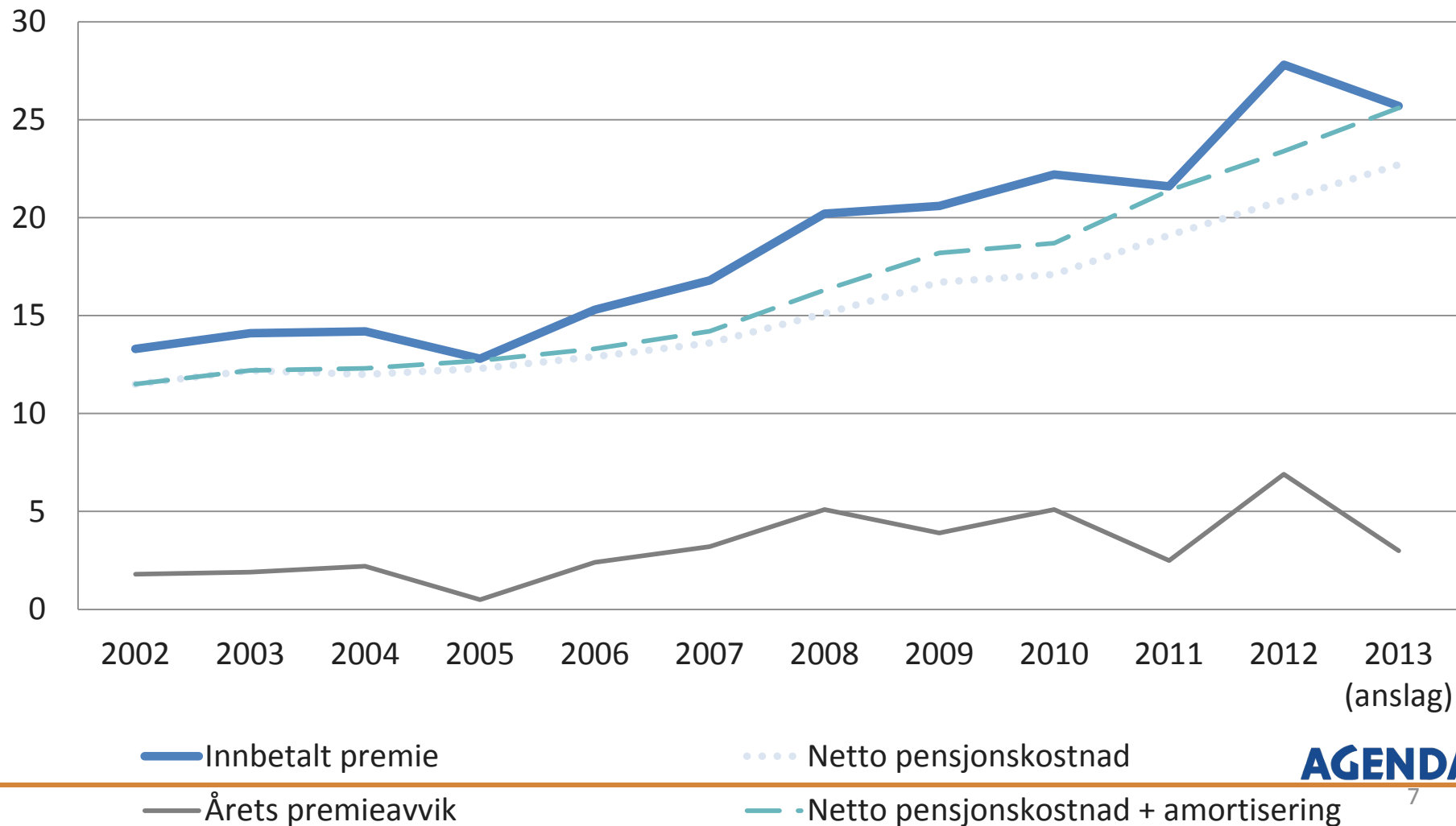
- Må takle konkurs/avvikling av selskapet
- Ytelsesordninger:
 - Får f.eks 66 % av sluttlønn som pensjon
 - Får ikke regulert pensjon etter fratreden
- Innskuddsordninger
 - Arbeidsgiver betaler 2-25 % av lønn til pensjonsfond
 - Pensjonsutbetaling avhenger av avkastning

Pensjonsutgift og pensjonskostnad

- Pensjonsutgift= premien betalt til selskapet (fordeles på tjenestene)
- Pensjonskostnad= «utjevnet premie», fastsatt av KRD
- Premieavvik: Premie minus kostnad (funksjon170)
- Amortisering av avviket: en tidel av avviket kostnadsføres hvert år (funksjon171)
- Premiefond: for mye innbetalt premie tidligere år, samlet opp hos selskapet (bruk føres på funksjon 180)
- Netto utgift= premie minus amortisering-bruk av premiefond

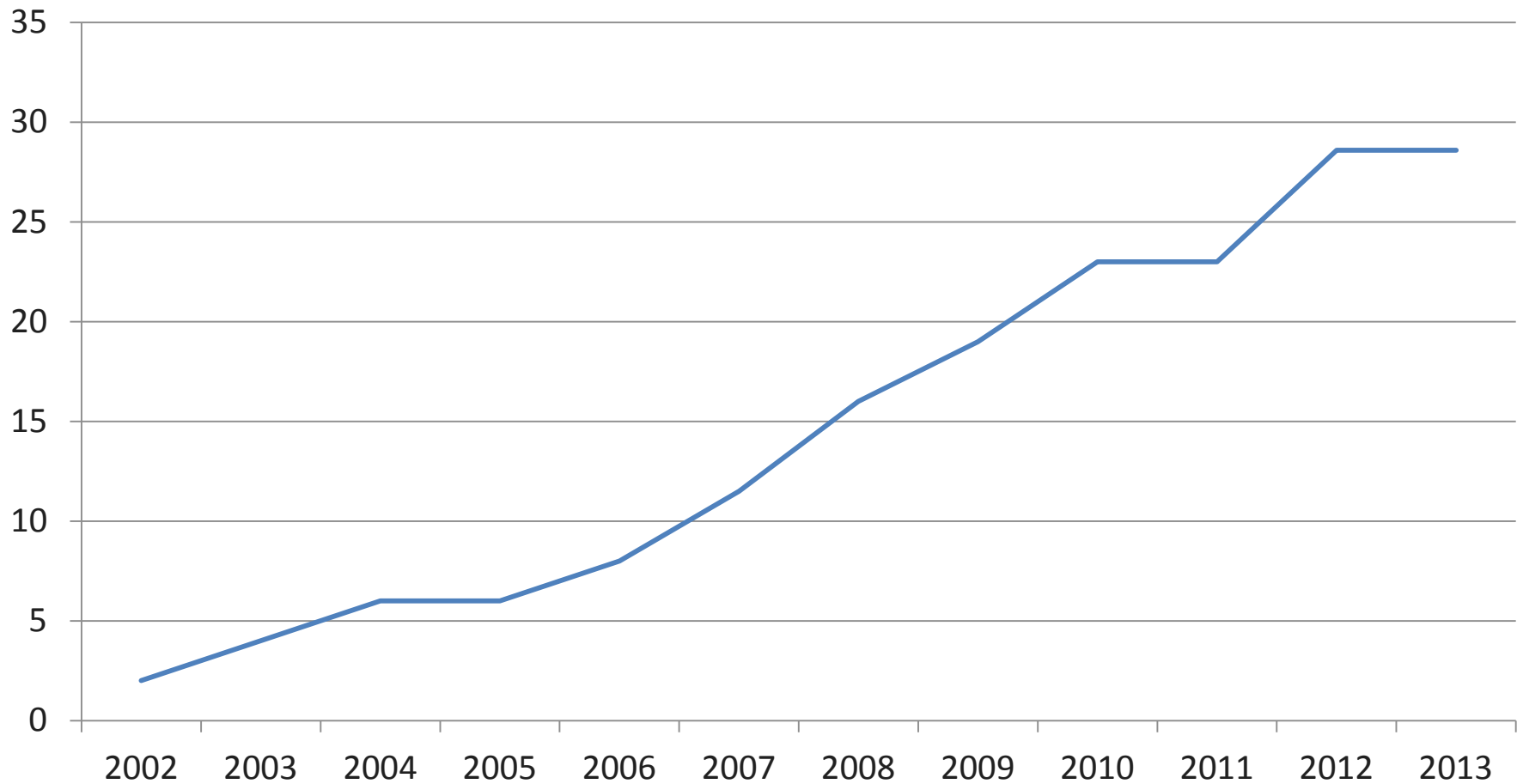
Premiene

Pensjonspremie og pensjonskostnader i kommunesektoren MA NOK (KRD)

Premieavviket (KRD)

Oppsamlet premieavvik inkl agn,
MA NOK

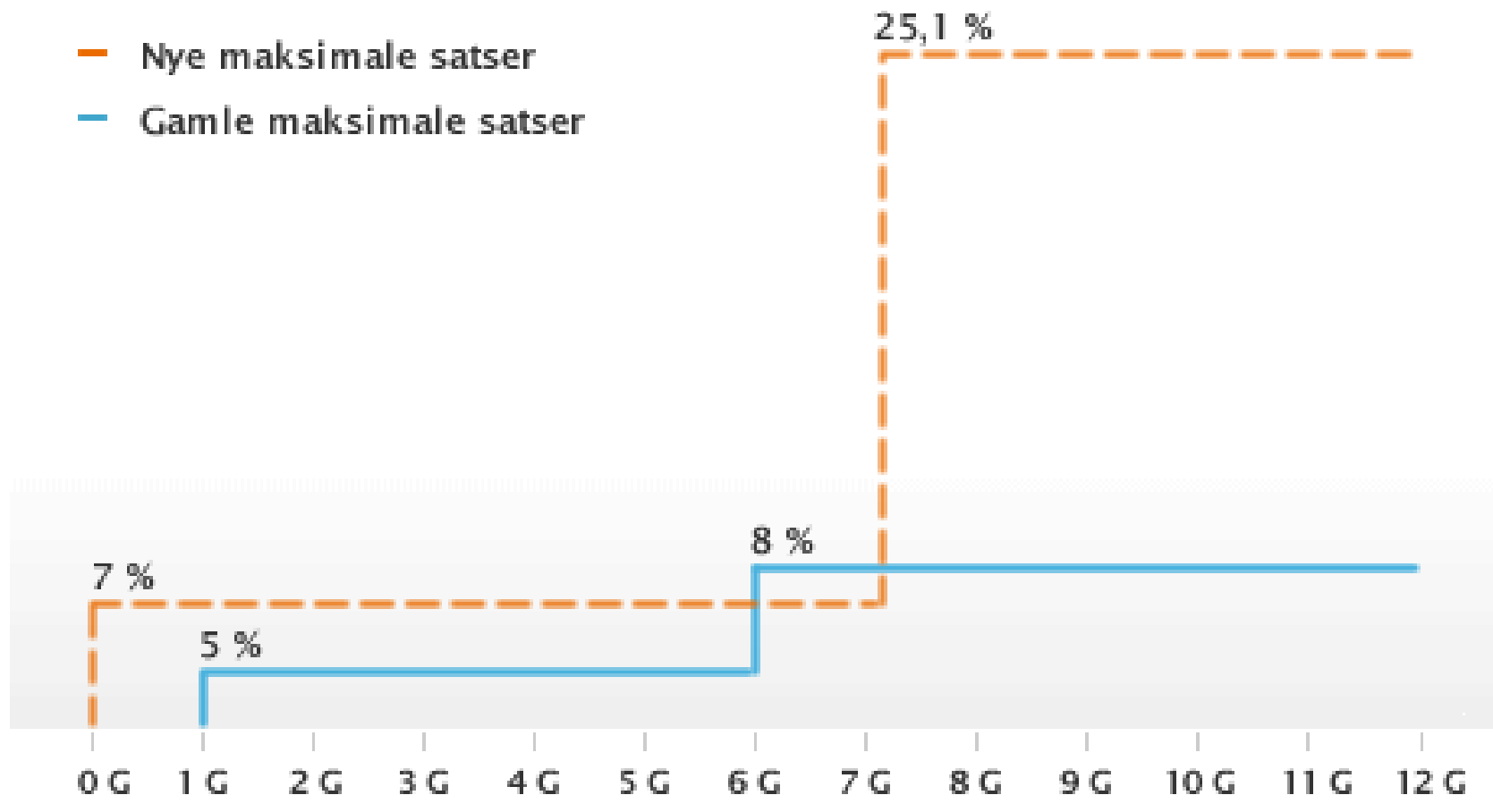

(anslag)

AGENDA

Kostnadene i private bedrifter

- Nye maksimale satser
- Gamle maksimale satser

Minimuskrauet til sparing (OTP) er fortsatt 2 prosent av lønn mellom 1 og 12 G. Etter nye regler vil det være valgfritt for arbeidsgiver om det skal spares for lønn mellom 0 og 1 G.

Eksempelet Austevoll

- Øysamfunn med 4.800 innbyggere
- Konkurransetsatt 2013:
 - Sykehjem 46 plasser
 - Hjemmesykepleie og hjemmehjelp
- Kommunens kostnader: 64 mill kr+3 mill adm felles=67 mill
- Tilbud fra private: 57 mill kr
- Pensjon: innskuddspensjon, maks 5% i 2012.
- NB: Sykepleiere har off. pensjon (egen lov)

Eksempelet Oslo kommune

- Plass på sykehjem 2012, vektet kostnad (korrigert for ulik pleietyngde):
 - 28 Kommunale: 739.000 (3.300 plasser)
 - 11 Frivillige: 771.000
 - 7 Kommersielle: 622.000

Barnehager

- Kommunale barnehager 15-20% pensjon
- Private barnehager 5-10% pensjon?
- Udir: Premien/utgiften skal brukes i selvkostberegning!

Søndre Land barnehage: 24% premie

Kommune	Lønnsutgift er	Ren lønn per årsverk	Pensjon per årsverk	Avgift per årsverk	Pensjon %
0106 Fredrikstad	142180	358	81	61	23 %
0211 Vestby	59513	382	62	69	16 %
0213 Ski	151382	387	65	64	17 %
0219 Bærum	409073	370	65	63	18 %
0536 Søndre Land	27636	414	101	72	24 %
1001 Kristiansand	219087	423	65	70	15 %
1103 Stavanger	596674	349	72	59	21 %
1201 Bergen	574693	367	80	63	22 %
1601 Trondheim	803676	401	68	63	17 %
Alle kommuner	18122453	388	74	58	19 %

Kommunale bedrifter

16.10.2013 KS Bedrift blir en selvstendig organisasjon tilsluttet KS

Hensikten med en mer selvstendig status for KS Bedrift er å skape muligheter for å kunne utvikle et mer tilpasset og fremtidsrettet avtaleverk for bedriftsmedlemmene. På den måten håper man både å kunne beholde de medlemmene man har, men også å kunne rekruttere nye medlemsgrupper.

Med sin mer selvstendige status vil KS Bedrift fremstå som en fremtidsrettet organisasjon for bedrifter med kommunalt eierskap og bedrifter som leverer tjenester innen offentlig sektor.

Sikringsordningen

Hva Sikringsordningen dekker

Etter Sikringsordningens vedtekter § 5 skal Sikringsordningen, så langt det er midler i ordningen, ”finansiere premie for ikke-forsikringsbare ytelser i kommunal pensjonsordning med Overføringsavtale, dersom slike premier ikke betales av arbeidsgiver i følgende tilfelle:

a) virksomheten er opphørt eller er under avvikling, enten ved konkurs eller på annen måte (gjelder også opphør før 1. januar 2004),

Med ikke-forsikringsbare ytelser menes ytelser knyttet til:

- G-regulering (av løpende og oppsatte pensjoner)
- Tidlig pensjon (85-årsregelen)
- Bruttogaranti.

Sikringsordningens omfang

- Saker i styreprotokollen 2012
 - Bjørklund aldershjem
 - Stakkevollan bedriftshelsetjeneste
 - Vappus-barnehagene
 - Frelsesarmeen
 - Skånlandkollektivet
- Regnskap 2011:
 - Inntekter 108 mill
 - Utgifter 66 mill
 - Fond 181 mill

Ideelle organisasjoner

- Berettiget til å slutte seg til offentlig pensjon:

Offentlig

Staten

Helseforetak

Kommuner

**Kommunale
bedrifter**

Kirkelig fellestråd

Offentlig finansiert

**Institusjoner
drevet av Ideelle
organisasjoner**

**Private selskaper
med >50%
offentlige tilskudd**

Privat

Kommersielle
selskaper

Pensjonsproblemene for de ideelle:

- Taper anbud fordi de har for dyr pensjonsordning (Kirkens Bymisjon/ Paulus sykehjem 2008)
- Må betale pensjon for ansatte de har mistet etter å ha tapt anbudskonkurranser
- Kommunene må betale pensjon for private institusjoner som er gått konkurs eller er lagt ned (Frelsesarmeen)

Eksempelet Frelsesarmeen

- Saksøkt av Sikringsordningen
- Krav om 5,6 mill i pensjonspremie for ansatte i Bjørklund alderspensjonat (nedlagt i 1997) og Bestumhjemmet i Oslo (nedlagt i 2001)
- Frelsesarmeen vant saken i tingretten juli -13
- «Pensjonsordningen er den største trusselen mot de ideelle aktørene innen helse og omsorg»
Torbjørn Aalborg, direktør i Virke.
- 14 andre saker på vent: 50-100 mill kr
- (NRK 3.8.2013)

Fremtidens kommune?

- «Design and Quality» by kommunestyret
- Privat drift av alle tjenester
- Kommunestyret fastsetter standarden på tjenesten
- Kommunalt bestillerkontor håndteres sakene
 - Tildeler tjenester
 - Kontrakter
 - Tilsyn og kontroll